

MAHALLA INSTITUTINING BOLA RIVOJLANISHIDAGI ROLI.

*DTPIning maktabgacha ta'lim yo'nalishi
1 bosqish talabasi . Xolmo'minova Sevinch Alisher qizi
Habibullayeva Dilnoza Donaboy qizi
Yusopova Afruza Hasan qizi.*

Annotatsiya.

Ushbu maqolada bola rivojlanishi uchun mahalla institutining roli o'zbekiston miqiyosida jamiyatda butunlay yangi siyosiy institutlarini yaratish doirasida o'z hududida shu singari milliy xususiyatga ega mahalliy institutlarni yaratishga kirishganligi yoritib berilgan .

Kalit so'zlar; mahalliy boshqaruv , mahalliy hokimyat, tarbiya maskani , oila , mahalla institatlari .

Kirish.

Biz bola tarbiyasida , bog'cha tarbiyachilar, mahalla institutlari, professor-o'qituvchilar va ilmiy- ijodiy ziyyolilarimizni esa yangi Uyg'onish davrining to'rtayanch tayanch ustuni , deb hisoblaymiz.

SH.M.Mirziyoyev.

O'zbekistondagi mahalla tufayli asrlar davomida aholining ijtimoiy va iqtisodiy xatti- xarakatlarini rag'batlantirish , ijtimoiy qadriyatlarni hurmat qilish , jamiyat oldidagi majburyatlar va javobgarlikning so'z siz bajarilishni kafolatlovchi munosabatlar axloq qoidalarining maxsus tamoillari shakkilanib kelmoqda va saqlanib kelinmoqda . Bularning barchasi mahalla institutlarining faoliyati fuqarolik jamiyatini shakillantirishning zarur shartidir . Mahalla institutlari bir necha asirlik qadimiy tarixga ega bo'lsada , uning huquqiy asoslari yaratilgan va jamiyat boshqaruvida o'ziga xos , vakolatlarga ega bo'lган davri – mamlakatimizning mustaqillikka erishgan davri hisoblanadi. Chunki , mustaqil O'zbekistonning bosh qomusi konstitutsianing 105- muddasiga mahalla instituti haqida qoidalar kiritilib, uning vakolat mudati belgilab berildi. Fuqorolarning o'zini-o'zi boshqarish organlari tug'risidagi O'zbekiston respublikasining qonuni qabul qilindi. Mazkur qonun bilan fuqarolarning o'zini-o'zi boshqarish organlari faoliyatini tashkil etish tartiblari, vakolat doirasida hamda faoliyat sohasidagi munosabatlar tartibga solingan. Bu jarayonlarda bevosita fuqarolarning o'zini -o'zi boshqarish organlari zimmasida ham kuplab vakolatlar o'tqazib borildi. Fuqorolar yig'ini raisini saylash jarayoni ham fuqorolar yig'ini faoliyatini samarali tashkil etishning asosiy omillaridan biri hisoblanadi. Fuqorolar yig'ini raisi va uning maslaxatchilari . Saylovi to'g'risidagi qonun qabul qilindi . Maxalla

institutlarining bola rivojlanishdagi roli katta bo'lib bolaning tarbiyalanishda kelajakda yetuk, barkamol bo'lib tarbiyalanishi, rivojlanishi uchun komil inson bo'lib shakillanishi uchun maxalla katta ro'l o'ynaydi uning xulqiga yurish turishi o'zini tutishi odob qoidalari muomila madaniyatlarining shakillanishda tashqi muxitning ya'ni atrofdagi odamlarning faoliyati katta ya'ni bir bolaga yeti maxalla ota-onada degan gap beziz emas . O'zbekistonidagi maxalla tufayli asrlar davomida axolining ijtimoiy va iqtisodiy hatti – harakatlarini rivojlantirish ijtimoiy qadriyatlarini hurmat qilish jamiyat oldidagi majburiyat va javobgarlikning so'zsiz bajarilishini kafolatlovchi munosabatlar axloq qoidalarining maxsus qoidalari shakillanib kelmoqda. Maxallalarda kuzatilayotgan fuqorolar o'rtaсидаги ўқори дарадаги исонч билан бирга fuqorolik jamiyatini shakkilantirish uchun zarurdir .

Xulasa.

Bir so'z bilan aytganda maxalla instituti bugungi kunda jamiyat va davlat ijtimoiy xayotining eng joshqin , faol, jonli, markaziga aylanib bormoqda. Yurtimizda maxalla institutini rivojlantirish qo'llab quvvatlash va moddiy taminlash o'z samarasini bermoqda .

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati .

1. SH.M.Mirziyoyev . O'zbekiston iqtisodiy islohatlarni chuqurlashtirish yo'lida . Toshkent "O'zbekiston " 2020 – 175 – b.
2. Maktabgacha ta'lim" ilk qadam davlat o'quv dasturi" .
3. Mahalla institatlari bolalarning ilk rivojlanishiga qo'yiladigan davlat talablari . 2020.